

„Politețea este pentru spirit ceea ce grația este pentru trup”. Voltaire

În aceste zile frumoase ale lunii septembrie, când vara și-a făcut ultimele bagaje și a plecat tot „în călduri” fiind, iar nori nervoși

vizitează cerul după atâtea zile secetoase, iată că evenimentele politice se succed, lumea se agită. Lupta politică devenită acerbă în ultimele luni ale acestei veri fierbinți, a agitat spiritele și în Parlamentul European întrunit zilele acestea. Jurnaliștii au catalogat atmosfera în diferite moduri, precum: „USL a exportat bălăcăreala în Parlamentul European – Politica”, „Gâlceava de Dâmbovița la Strasbourg” etc. Mândria exagerată, lipsa de politețe, și-au arătat fețele în luările de cuvânt ale unor politicieni. După tot bâlciul referendumului, minciunile și fariseismul multora, ar fi fost cazul să se fi schimbat comportamentul într-unul de atenție cuvenită, analiză, dialog cuviincios, înțelegere a situației și a se auzi, poate, eventuale scuze, pentru greșelile pe care unii le-au făcut. Sau așa cum se pomenește în jargon stradal – definit ca „drog cu trimitere în realitatea paralelă” -, să fi avut „ciocul mai mic!” Dar, dimpotrivă, s-au auzit învinuiri, ofense, buricări, din partea unor persoane care înțeleg libertatea în felul lor, călcând în picioare părerile opuse dar și sfaturile celor care s-au integrat în conducerea destinului unei Europe unite, pentru care am optat și noi. Poate ar fi fost cazul ca năravul recent, cel al dezbinării, să nu-l fi dus acolo, departe de țară, să fi spălat rufele întâi în familie. Poate mai multă politețe nu ne-ar fi stricat? Vorba lui Nicolae Steinhardt: „Dacă nu putem să fim buni, să încercăm măcar să fim politicoși.”

Politețea este o atitudine, o disciplină a vieții care se învață. Un om politicos este un om demn. Politețea nu este fardoasă, ipocrizie, cum afirmă unii, ci este o datorie; datoria omului de a-și șlefui caracterul, de a adopta un comportament civilizată dictat de conștiință, care înclină balanța spre dreptate. Un om nepoliticos este un om murdărit, se manifestă grosolan, uneori chiar agresiv, în vorbe sau gesturi. Politețea trebuie să redevină un imperativ al societății moderne, pentru ca regulile de conviețuire socială, principiile și normele de muncă și comportare într-o societate liberă, să poată fi respectate. Un om politicos este un altruist; el sacrifică uneori câte ceva de la sine, în favoarea aproapelui său.

POLITETEA

Scris de Vavila Popovici – Raleigh, Carolina de Nord
Duminică, 23 Septembrie 2012 09:19

Corectitudinea este un element necesar politeții, dar este în primul rând o manifestare de respect față de celălalt. Omul care a învățat politețea devine sincer, calm, senin, luminos. deschis, atent, dar totodată încrezător în forțele proprii și în buna-credință a celorlalți.

Politețea se impune omului civilizat, prin înțelegerea necesității de a găsi un limbaj comun cu alți oameni. Ea implică controlul instinctului barbar care sălășluiește în fiecare dintre noi. Octavian Paler mărturisea sincer: „Căutam să ascund noaptea din mine (bănuiesc că toți introvertiții au o noapte interioară, prin care bâjbâie și pe care o ascund de alții, deoarece nici ei nu știu ce ascunde ea)...”

Dar ce ne facem cu extrovertiții care nu au probleme în a-și ascunde ceva? Autodisciplinarea se poate transforma, cu timpul, în a doua natură a omului; deprinderea devine reflex, reacțiile devin automatisme binefăcătoare.

În această idee, filozofii greci propovăduiau prețuirea esențialului din interiorul nostru, nu înșelătoarea aparență, ci stăpânirea de sine ce duce la adevărata forță și fericire; conducerea vieții potrivit bunului simț și rațiunii, nu atitudinea ambiguă dictată de instinct. „La orice ademenire exterioară răspunde cu o virtute interioară”, sfătuia Epictet. Omul trebuie să-și fixeze un model de conduită, adică o regulă și un comportament ideal, cărora să se conformeze atât în singurătatea lui, cât și între oameni. Este necesar să căutăm în jurul nostru atmosfera de înțelegere, de civilitate, de solidaritate cu cei corecți. Dar, față de cei care manifestă rea voință cu privire la politețe, fermitatea este justificată și chiar necesară.

Un om politicos este un om stăpân pe purtarea și pe reacțiile sale, sigur de el, mișcându-se liber, dezinvolt. Necunoașterea regulilor de politețe se poate manifesta și prin nesiguranță, bâjbâială, lipsă de fermitate sau dimpotrivă - excesul ei. Să ne gândim la ieșirile neașteptate ale oamenilor timizi, la replicile ironice ale unora; nu sunt ele motivate de lipsa factorului educațional, cel al politeții?

Politețea trebuie aplicată în toate locurile și momentele vieții noastre, pe cât posibil, ea ținând seamă și de cunoscutul proverb: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.”

Trist este când privim și pe ecranele televizoarelor oameni care ne dau lecții nu de politețe, ci de lipsa ei, de neobrăzare, oameni care, așa cum spunea tot Octavian Paler, se manifestă

instinctual, îndemnând la călcarea în picioare a politeții, adică la nerespectarea regulilor de conviețuire avute până acum de poporul nostru. Cu îngusta lor minte, dar cu insistență, vor să schimbe în rău principiile care au condus societatea românească, prețuită cândva nu numai pentru însușirile sufletești cu care oamenii din această țară vin pe lume, ci și după nivelul spiritualității la care poporul nostru a izbutit să se ridice de-a lungul veacurilor. Constantin Noica, în mod șăgalnic spunea: „Eram și noi, ca animalele, ființe sigure pe noi și pe instinctele noastre, și-a venit să ne zăpăcească spiritul, cu problemele lui, cu isprăvile lui.”

Se știe bine că din fire românul este în primul rând credincios și cuviincios, are o fire blândă, este darnic, răbdător și încrezător în soarta lui și a țării în care s-a născut. Credința profundă a poporului nostru în menirea sa istorică trebuie să reînvie din acele însușiri sufletești, cu care a fost dăruit de la natură. Ce i-a însuflețit pe acei oameni trăitori cândva, să îndure oboseala, jertfele, lipsurile și suferințele, de care pomenea și Mihai Eminescu? Credința ce o aveau în eternitatea țării! Și credința nu i-a înșelat, căci ceea ce era veșnic în țara noastră, „viază și astăzi și va via și în viitor”; lucrurile bune trebuie să se întâmple, iar oamenii să se bucure de ele.

Trebuie găsite mijloacele prin care se poate realiza pacea internă. Vor fi preferate legile care să decurgă din idealuri frumoase. Găsirea de idealuri cât mai frumoase trebuie să fie ocupația cea mai nobilă hărăzită omului pe pământ; „Ea constituie prestigiul parlamentarismului”, după cum se exprima un filozof român. Acolo, în parlament, trebuie să-și găsească locul oamenii care respectă idealurile poporului și care au credință în Dumnezeu, oameni curajoși, cu judecată dreaptă, căci orice judecată greșită ne poate compromite. Și mai este ceva foarte important și anume, să se înțeleagă cine din exterior ne vrea binele și cine dorește a ne pune piedici în atingerea acestui bine.

Să nu ne iluzionăm cu calități exagerate, dar să fim încrezători în cele pe care le avem. Nu este bine nici să ne decepționăm – se aud destule glasuri în prezent -, deși aceste momente nu pot lipsi cu desăvârșire din viața noastră. La ora actuală, oamenii obișnuiți sunt decepționați de conducători și conducătorii de oamenii pe care-i conduc. Decepția a depășit pragul și a trecut în mizerabilul spațiu al urii. Se urăsc oamenii, clanurile, pentru interesele lor meschine, materiale. Sunt destui oameni „fără Dumnezeu” cum se spune la noi, cei trăiți în comunism și tinerii născuți și educați în mod ateist.

Avem nevoie de o spiritualitate care să scoată la lumină virtuțile adevărate ale sufletului românesc, să nu le îngroape printr-o veșnică blamare. Spiritualitatea este cea care poate pune în valoare sufletul

nostru, cunoscutele sale calități. Hegel într-o lucrare a sa atenționa: „...orice spiritualitate, orice conținut al conștiinței, este produs și obiect al gândirii; religia și moralitatea, în primul rând trebuie să fie date omului și pe calea sentimentului – și ele sunt în realitate așa.”

Unul dintre filozofii noștri, vorbind despre începutul secolului XX, spunea: „Vremea maimuțărelilor a trecut, fiecare popor rămâne să-și realizeze prin însușirile sale proprii, menirea pe care i-a dat-o Dumnezeu.” Iată că această „vreme a maimuțărelilor” a reapărut și asistăm la un joc periculos pe scena vieții noastre politice. Snobismul, lipsa de politețe și ignoranța se manifestă în toate domeniile, la toate nivelele, exemplul cel mai sugestiv fiind gusturile și alegerile deviate de la bunul simț.

Credința trebuie să înflorească în sufletele generației noi. Oamenii care ne conduc trebuie să fie și ei conduși de Dumnezeu, adică, atunci când iau o hotărâre, ea să fie pe placul celui de Sus și al poporului pe care îl conduc. Un comportament moral ar face ca sufletul să se elibereze de angoase, ajungând la liniște, înțelegere, la un singur scop nobil pentru țară, iar „războaiele” dintre indivizi s-ar potoli. Avem nevoie de coeziune socială bazată pe respect, politețe, pe spiritualitatea care, repet, definește fondul nostru sufletec comun. Iată ce am putea exporta și nu comportamentul opus, al celor puțini, dar care, din nefericire, astăzi ne conduc destinele. Dezbinarea continuă nu poate aduce decât răul, degradarea.

Europa ne cerea și ne cere în continuare să fim ceea ce suntem: „pe rădăcinile noastre proprii; cu destinul nostru propriu”, dar să respectăm angajamentele făcute, pentru a se putea auzi în final o frumoasă „simfonie”. Armonia pornește de la cetățenii fiecărei țări. Nu este ușor a construi o clădire după un proiect nou! Rădăcinile nu ni se vor putea smulge niciodată, fiindcă ele sunt prea bine înfipte în pământul țării! Suntem la noi acasă! Un scriitor scria într-un articol de revistă: „...Rădăcina actualii porniri antioccidentale se găsește în mlaștina național-comunismului...” Da, comunismul s-a năruit, dar moștenirea sa a rămas! Mai sunt, de ce să nu recunoaștem, cei în a căror minte sclerozată, mai fâlfâie lozinca: „Lumina ne vine de la răsărit!” Unde ne este gândirea clară, unde ne sunt aparatele de măsură?

Starea de sărăcie nu ne dă dreptul la degradarea comportamentului, a moralei. Pe morală și pe credință trebuie să se sprijine gândirea, gesturile și acțiunile noastre; adevărurile morale de origine divină fiind, rămân eterne, imuabile.

POLITETEA

Scris de Vavila Popovici – Raleigh, Carolina de Nord
Duminică, 23 Septembrie 2012 09:19

Și să nu uităm nici proverbul românesc: „Politețea este cheia de aur care deschide toate ușile!”